

4. ЗА ЛИДЕРСТВОТО СРЕД ЦИГАНИТЕ

Един от изключително интересните и много значими аспекти на общественно-политическата и културно-просветната изява на българските цигани, особено сега, в условията на съвременните обществени промени, е този за лидерството сред тях. И то не само защото в политическите кампании с помощта на циганските лидери могат да се решават някои (и тясно партийни, пък при особена дислокация на политически сили и национални) проблеми. Но и защото, като етническа общност с исторически наслоили се и актуално модифициращи се специфики на маниера си на живот, циганите придават на лидерството си свое неповторимо съдържание и форма на реализация, във връзка с което то представлява обект-предмет на самостоятелно изследване и осветление.

Естествено, научното осветляване на лидерството като феномен сред циганите се основава на две предпоставки: **първо**, на изконните особености на тяхната микро- (семейна и групова) среда, отразяваща се и в наше време върху техния граждански и политически облик; и, **второ**, на мястото им в етническата и особено в социалната система, обясняващо в много отношения техните минали и съвременни позиции и обективни роли в етническата и особено в социалната структура и йерархия.

* * *

В научната и художествената литература, посветена на историята, бита, душевността и културата на ромския етнос, отдавна е възприета и утвърдена аксиомата, че исторически циганите са се формирали като относително обособена етническа група, която винаги в историческото и социалното време и навсякъде в географските и социалните пространства е била (поне обективно, а нерядко и субективно) в най-тежки условия на съществуване в сравнение с живота на народите, сред които те са живели и живеят. По начало ромите